

УДК 728.012.8

ПРОПОЗИЦІЯ СТРУКТУРИ МОДЕЛІ СУЧАСНОГО ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЦИВІЛЬНИХ БУДІВЕЛЬ

КИСІЛЬ Світлана

Київський національний університет технологій та дизайну, Україна
kysil.ss@knutd.edu.ua

На основі системного підходу визначається структура моделі внутрішнього середовища цивільних будівель. Систему «внутрішнє середовище» пропонується розподілити згідно з ієрархічними рівнями на структурні підсистеми (підрівні), які мають свій подальший ієрархічний поділ: функціонально-планувальну, предметно-просторову та художньо-естетичну. У роботі розкриваються особливості інтер'єрного дизайну згідно з ієрархічними рівнями формування його складових елементів та встановлюються кола явищ, пов'язаних із організацією та дизайн-проекткуванням інтер'єрного простору цивільних будівель, що містить важливе методологічне значення.

Ключові слова: цивільні будівлі, інтер'єр, дизайн, система, структура моделі.

ВСТУП

З точки зору системного підходу дизайн внутрішнього середовища цивільних будівель розглядається як цілісна, відкрита, динамічна система з діючими принципами узгодженості, самоорганізації, взаємовпливу – задоволення матеріальних, функціональних, соціальних потреб, економічної ефективності, екологічності, забезпечення художньої єдності, інноваційності проектних пропозицій, тощо. При розгляді внутрішнього середовища цивільних будівель як системи, доцільним стає поділ її на ієрархічні рівні. Запропонований поділ сприяє досить чіткому визначенню кола явищ, пов'язаних із розробкою дизайну інтер'єрного простору. У свою чергу, побудова структури моделі внутрішнього середовища цивільних будівель і оперування нею, стане актуальним в подальшому визначенні характеру поведінки системи, передбаченні її майбутнього стану, тенденцій та перспектив розвитку.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є визначення та розробка структури моделі дослідження сучасного внутрішнього середовища цивільних будівель у відповідності до ієрархічних рівнів формування його складових.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

У процесі комплексного формування моделі дизайну внутрішнього середовища як системи, можливо підрозділити її на складові, що в подальшому продовжать ділитися на підрівні та структурні блоки. Першим з таких складових рівнів буде поділ на підсистеми: *функціонально-планувальну* (функціональні та планувальні взаємозв'язки, що формують простір в будівельній оболонці, тобто поверхні, що обмежує його – між підлогою, стінами, стелею, конструктивними елементами, тощо); *предметно-просторову* (меблі, обладнання та аксесуари); та *художньо-естетичну* (художні вироби і твори, колористичні і світлові характеристики, що створюють психологічну атмосферу об'єкту).

Наступним ієрархічним рівнем стає поділ підсистем: функціонально-планувальної – на функціонально-просторову та конструктивно-матеріальну; предметно-просторової – на *меблювання, устаткування та обладнання*, художньо-естетичної – на *колористичні, світлові характеристики та художні вироби і твори*.

Функціонально-просторова підсистема відображає функціональне призначення внутрішнього середовища, його типологічно-планувальні, просторові властивості і включає до свого складу блоки – «функцію» та «архітектурно-розпланувальну структуру». Блок «функція» у залежності від функціонального призначення цивільної будівлі поділяється на підблоки – «житлова», «громадська» та «змішана». Блок «архітектурно-розпланувальна структура» включає до свого складу структури: дрібночарункову, великопрогонну (зальну), змішану, які також поділяються за різновидами [1, 2].

Функціонально-просторова має свою реалізацію у конструктивно-матеріальній підсистемі, що відображає конструктивні особливості побудови будівель, являє собою сукупність взаємопов'язаних вертикальних і горизонтальних конструктивних елементів, об'єднаних у єдину систему. Вона включає до свого складу блоки: несучі і ненесучі конструкції. Останні поділяються на підблоки – огорожувальні і розділяючі конструкції. Кожна конструктивно-матеріальна підсистема може бути реалізована у природних, штучних, оздоблювальних у тому числі матеріалах. При цьому до уваги береться величезна кількість відтінків, палітри кольорів і фактури. А нові матеріали і технології дають поштовх і формування нових стилів [3].

Предметно-просторова підсистема разом із художньо-естетичною відображає рівень комфортності інтер'єрів і включає наступні блоки: *меблювання, устаткування та обладнання*. Підблок «меблювання, устаткування» складають меблі, устаткування для приміщень, із урахуванням характеру їх діяльності та специфіки

функціональних процесів. Підблок «обладнання» характеризується функціональним призначенням, що диктує якісний склад обладнання, його кількість. Використовуються різні види спеціальних меблів, світильники та системи освітлення для різних видів діяльності: комунікаційне обладнання – ліфти, підйомники, ескалатори і т.п., інформаційні пристрої, системи, візуальні комунікації та інформації – стенди, вказівники, схеми і т.п., системи зв'язку – інтернет-термінали, теле-і відео-інсталяції. Відповідно до функціональної організації інтер'єру, можливо виділити такі основні види обладнань: інженерно-технічне та виробничо-технологічне [4, С.140].

Художньо-естетична підсистема включає наступні блоки: колористичні та світлові характеристики, художні вироби і художні твори, що створюють психологічну атмосферу об'єкту. Блок «художні вироби» поділяється на функціональні, декоративні і змішані елементи. Блок «художні твори» включає такі види мистецтв, як образотворче, монументальне, декоративне та сучасне мистецтво. Єдність світло-кольорової гами предметно-просторового середовища закладів громадського обслуговування передбачає колористичний і світловий зв'язок елементів між собою і оточенням з метою створення виразного, образного дизайн-рішення [5, 6].

Таким чином, вивчення питання моделювання різних систем у сфері дизайну дозволило побудувати структурну модель комплексного формування внутрішнього середовища цивільних будівель і виявити основні напрямки дослідницької роботи.

ВИСНОВКИ

Запропонована структура моделі системи внутрішнього середовища цивільних будівель передбачає класифікації на нижчих щаблях генералізації її частин – аж до первинних елементів підсистем інтер'єрного дизайну. Вона має відкритий характер. Це дозволяє враховувати перспективи розвитку, подальше удосконалення та розкриття широкого кола дизайнерських і мистецьких завдань, що стоять перед дизайнерами, декораторами, художниками, тощо перед вирішенням комплексного формування інтер'єрного простору, а також пов'язувати їх із функціональними, соціально-економічними, технічними, технологічними та екологічними питаннями.

Визначено, що дослідження формування внутрішнього середовища громадських будівель має проводитись у трьох основних напрямках: 1) архітектурному – побудові об'ємно-просторової структури; 2) дизайнерському – предметному наповненні внутрішнього середовища; 3) мистецькому – синтезі мистецтв. А розглянута модель внутрішнього середовища цивільних будівель і її структура є також основою визначення базових типів та подальшої класифікації підсистем дизайну внутрішнього середовища цивільних будівель.

ЛІТЕРАТУРА

1. Абизов В. А. Теорія розвитку архітектурно-будівельних систем: Монографія. Київ: Київ: ІВЦ Держкомстату України, 2009. 240 с.
2. Куцевич В. В. Архітектурна типологія та нормативно методична база проектування цивільних будівель та споруд: зб. наук. праць «Перспективні напрямки проектування житлових та громадських будівель». Київ: КиївЗНДІЕП, 2001. С. 12 – 21.
3. Minke, G. (2013). Building with earth: design and technology of a sustainable architecture. Kassel, Germany: Birkhauser, 208 p. [in English].
4. Ефимов А. В., Лазарева М. В., Шимко В. Т. Архитектурно-дизайнерское проектирование: Специальное оборудование интерьера: учебн. пособ. Москва, 2008. 136 с.
5. Стармер А. Цвет. Энциклопедия. Советы по цветовому оформлению интерьера вашего дома. Пер. с англ. Е. Г. Лейтес, И. А. Лейтес. Москва: Арт-Родник, 2005. 256 с.
6. Левчук Л. Т., Оніщенко О. І. Основи естетики: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2000. 271 с.

KYSIL S.

PROPOSAL REGARDING MODEL STRUCTURE OF THE MODERN INTERIORS OF CIVIL BUILDINGS

The systematic approach determines the structure of the interior's environment model of civilian buildings. The system «internal environment» is proposed to be divided according to hierarchical levels into structural subsystems (sublevels), which have their further hierarchical division: functional-planning, subject-spatial and artistic-aesthetic. The paper reveals the peculiarities of interior design in accordance with the formation hierarchical levels of its constituent elements and sets out the phenomena associated with the organization and design of interior space of civilian buildings, which is important methodological importance.

Key words: *civilian buildings, interior, design, system, structure of the model.*